

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่อยู่ภายใต้ กฎระเบียบ กติกา และข้อบังคับต่างๆ ในสังคม ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีคุณภาพ ถือเป็นภารกิจของหน่วยงานทุกระดับที่จะต้อง พัฒนามนุษย์ให้เกิดความสมดุลทางด้านปัญญา จิตใจ และสังคม ดังปรากฏในนโยบายและการวิจัย ของชาติ ได้กล่าวไว้ว่าการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชนของชาติให้มี ศักยภาพเพียงพอทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม ในการดำรงชีวิต และ รับภาระสานต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวไกล โดยเน้นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงควร มุ่งเน้น การส่งเสริมพัฒนาการของมนุษย์ทั้งด้านการเจริญทุกระบบของมนุษย์อย่างสมดุล (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2545 : 29)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในแนวทางนี้ต้องสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ระดับชาติโดยเน้นการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเริ่มนำมาใช้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และยังคงสานต่อแนวคิดดังกล่าวมาเป็นแนวคิดหลักใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการ พัฒนาและดำเนินยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและวิกฤติการณ์ในสังคมไทย ความรุนแรงของ ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเป็นสัญญาณที่แสดงออกถึง ความไม่สมดุลของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. 2550 : 19)

การพัฒนามนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าได้ หนทางหนึ่งคือการยึดหลักปฏิบัติตาม แนวทางของพระพุทธศาสนา เพราะพระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาติ ประชาชนส่วนใหญ่ ของประเทศไทยนับถือพระพุทธศาสนา แต่ในปัจจุบัน ปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย ได้ทวี จำนวนและความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เช่น ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ ปัญหาการลักขโมย การใช้ ความรุนแรง ปัญหาการมั่วสุมสารเสพติดของคนในสังคม ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นปัญหาที่เกิด จากการละเมิดศีล 5 ซึ่งนับวันจะรุนแรงมากขึ้น

ศีล 5 ถือได้ว่าเป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งหมายถึงข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้อาจาและใจพ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ความสำคัญของศีล 5 นี้ จากผลวิจัยของสำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง การสำรวจ ความรู้ ความเข้าใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2

และการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า “การที่มีความรู้เรื่องศีล 5 มาก แต่มีความรู้ธรรมน้อย” ถือว่าเป็นการบกพร่อง เป็นการไม่เกื้อกูลให้เยาวชนได้ปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนาเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสม อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามศีล 5 เพราะทำให้ต้องฝืนใจ จากหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง พาดหัวข่าวว่า “เด็กไทยรุ่นใหม่แนวโน้มนำเป็นห่วง คุณสมบัติจะใกล้โจร” โดยเนื้อหาระบุถึงงานวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง คุณสมบัติของเด็กไทยรุ่นใหม่ ซึ่งทำการศึกษาลักษณะเด็กไทย ทั้งจากนักเรียนมัธยมและนักศึกษามหาวิทยาลัย ทั้งของรัฐและเอกชน และนำมาวิเคราะห์ให้เห็นแนวโน้มที่จะเกิดกับสังคมในอีก 5 – 7 ปีข้างหน้า ซึ่งน่าเป็นห่วงเพราะเด็กรุ่นใหม่ที่จะเติบโต ถูกหล่อหลอมจากสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วย ยาเสพติด เพศสัมพันธ์เสรี สื่อลามก อนาจาร ความรุนแรง ความคิดเสรีที่หลังไหลเข้ามาล้อมตัวเด็ก และจากเหตุการณ์ที่พ่อแม่ทิ้งลูกตามสถานที่สาธารณะต่างๆ ในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งที่จับได้และที่จับไม่ได้ คุสิตโพลได้สำรวจความคิดเห็นประชาชนทั้งในกรุงเทพฯและปริมณฑล หัวข้อ “พ่อแม่ทิ้งลูก” ในสายตาของ “ประชาชน” พบว่าเหตุการณ์ “พ่อแม่ทิ้งลูก” ในสายตาของ “ประชาชน” อันดับหนึ่งที่หนึ่ง สังคมไทยเริ่มถดถอยลงทุกวัน จิตใจคนเสื่อมลงโหดร้ายมากขึ้น อันดับที่สอง คนไทยถูกมองว่าเป็นประเทศที่ขาดมนุษยธรรม คุณธรรมและสามัญสำนึกที่ดี อันดับที่สาม ปัจจุบันคนไทยไม่เกรงกลัวต่อบาปแห่งไกลพระพุทธศาสนา ทำให้คนทำผิดกันมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการสำรวจการเข้าวัดของคนไทยของกรมศาสนา พบว่า ครอบครัวคนไทยร้อยละ 60-70 ไม่เคยเข้าวัด “สอบตกเกณฑ์การประเมินเป็นคนไทย” (สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. 2547 : ออนไลน์)

หลังจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจไทย พ.ศ. 2539 รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติเป็นอันดับต้น เพื่อความอยู่รอด โดยขาดความตระหนักถึงการให้ความสำคัญด้านการฟื้นฟูทางจิตใจ ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมที่ร้ายแรง เช่น ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ และที่สำคัญคือ ปัญหายาเสพติดที่ส่งผลร้ายแรงต่อเสถียรภาพของผู้อื่น ทุกระดับชั้นจนกระทั่งรัฐบาลไทย ได้ทำการประกาศสงครามต่อต้านยาเสพติดขึ้นในปี พ.ศ. 2546 เมื่อสังคมเกิดความเสื่อมทั้งทางด้านจิตใจ กระแสบริโภคนิยมจึงเกิดขึ้น ก่อให้เกิดความแก่งแย่ง การหลอกลวง ประชาชนเกิดความเห็นแก่ตัวมากขึ้น เพื่อดิ้นรนให้ตนอยู่รอดในสังคมที่มีความคับขันทางเศรษฐกิจ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2545 : 31)

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ฉบับสรุป มีเจตนารมณ์ของแผนมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 14) นอกจากนี้ในกรอบการปฏิรูปการศึกษายังระบุถึงการพัฒนาคุณภาพคนไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา³

ยุคใหม่ ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ตั้งแต่ปฐมวัย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต มีความสามารถรับการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึก และความภูมิใจในการเป็นไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 15)

จากข้อมูลของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และสถาบันรามจิตติ ที่ได้เฝ้าระวังสถานการณ์เด็กในระยะเวลาเกินกว่า 5 ปี มีผลสรุปยืนยันถึงความรุนแรงของปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยพบว่า รายงานการวิจัย โครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพอนาคตเยาวชนไทย ของสำนักวิจัย เอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (2548 : 17) ได้ระบุประเด็นปัญหา รุนแรงที่สุด 5 อันดับแรก ซึ่งมีเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 12 ถึง 24 ปี ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) เหล้า/บุหรี่ เหล้า 5,921,275 คน บุหรี่ 2,023,893 คน 2) หนีเรียน 2,086,527 คน 3) ยาเสพติด ไซยาบ้า 516,823 คน 4) เพศสัมพันธ์ 472,575 คน และ 5) การพนันเฉพาะนักศึกษา กรุงเทพมหานคร 101,306 คน

นอกจากนี้ข้อมูลสถาบันรามจิตติ (2548 : 12) ได้ประเมินสถานการณ์ของปัญหาเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งยืนยันความรุนแรงของปัญหาไว้เช่นกัน ดังนี้ 1) ขาดความอบอุ่นในครอบครัว พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก 2) ห่างไกลวัดใช้ชีวิตยามว่างตามห้างสรรพสินค้า ใช้มือถือและคุยผ่านอินเทอร์เน็ต 3) ใช้ยาเสพติด 4) เล่นพนันและเริ่มเล่นพนันผ่านระบบ SMS และ 5) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น ขาดความรับผิดชอบ ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชน

ปัญหาทั้งหมดข้างต้นนี้จะส่งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมไทย 10 ปีข้างหน้า เนื่องจากการวางรากฐาน การเรียนรู้คุณธรรม เกิดขึ้นจากการเรียนรู้จากวัยเด็กจนถึงอายุ 25 ปี เมื่อเด็กและเยาวชนขาดการปลูกฝังคุณธรรมในช่วงต้นของชีวิตเสียแล้ว จะทำให้เป็นผู้ใหญ่และครอบครัวที่ด้อยคุณธรรมในอนาคต จึงเห็นได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งแก้ปัญหาตั้งแต่บัดนี้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นปัญหาที่สายเกินแก้ไขต่อไป นอกจากนี้เด็กที่อยู่ในสภาพยากจนและด้อยโอกาสอยู่เดิมแล้ว หากต้องประสบปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงซ้ำเติมอีก จะยิ่งทำให้เด็กเหล่านี้อยู่ในสภาพยากลำบากซ้ำซ้อนมากขึ้น

รายงานการวิจัย Child Watch (จิตติมาวดี เจริญรัชต์. 2552 : ออนไลน์) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พบว่า

1. ร้อยละของเด็กที่เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมที่ว่า “ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว” ของนักเรียนประถม/มัธยมต้น/มัธยมปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา) ค่าเฉลี่ยของภาคในปี พ.ศ. 2550 คือ 94.27/

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

4

91.26/93.08/88.18/93.99 ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2551 คือ 58.5/57.1/60.7/56.2/60.8 ตามลำดับ ซึ่งในปี พ.ศ. 2551 เด็กนักเรียนมีความเชื่อเรื่องภูแห่งกรรมน้อยลงจากปี พ.ศ. 2550

2. ร้อยละของเด็กคัมเกล้าเป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำในเด็กนักเรียนมัธยมต้น/มัธยมปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา) ค่าเฉลี่ยของจังหวัดอ่างทองอยู่ที่ 13.7/24.6/34.4/NA ตามลำดับ

3. ร้อยละของเด็กที่สูบบุหรี่เป็นครั้งคราวถึงเป็นประจำของเด็กนักเรียนมัธยมต้น/มัธยมปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา) ค่าเฉลี่ยของจังหวัดอ่างทองอยู่ที่ 9.9/9.1/16.0 ตามลำดับ

ข้อมูลจากข่าวทางหนังสือพิมพ์ พบว่า เด็กและผู้หญิงถูกข่มขืนเพิ่มขึ้นปีละกว่า 1,000 ราย เด็กสุดอายุเพียง 7 เดือน มากสุดถึง 106 ปี ส่วนใหญ่เป็นคนในครอบครัวถึงร้อยละ 80 และยังพบว่า เด็กอายุน้อยเพียง 12-13 ปี ก็สามารถก่ออาชญากรรมจับปล้นแท็กซี่ ข่มขืนกระทำชำเราเด็กที่อ่อนกว่า และมีแก๊งค์เด็กซ่าส์อาละวาดฆ่าคนเพราะความคะนองโดยไม่เคยมีเรื่องบาดหมางกันมาก่อน

สรุปได้ว่าปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสำคัญ โดยเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เหล่านี้ อาจเป็นเพราะสภาพครอบครัวแตกแยก สื่อลามกอนาจารช่วยยั่วเยาชวนที่ปัจจุบันมีมากมาย หาได้ทั้งจากหนังสือ โทรทัศน์ และที่นากล้ามมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต ได้เข้ามาถึงในบ้าน ทำให้เยาวชนอยากรู้อยากลองมากขึ้น กระแสบริโภคนิยมตามกระแสโลกาภิวัตน์ สร้างปัญหาให้กับเด็กและเยาวชนมีความก้าวร้าว เกือบกด เครียด และไม่มีสำนึกในผิดถูกชั่วดี เห็นแก่ตัวดังนั้นการที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนที่มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ การศึกษาไทยโดยเฉพาะสถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรที่จะบ่มเพาะให้เยาวชนมีความรู้ และพฤติกรรมที่ดีเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ

เนื่องจากโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม เป็นโรงเรียนเก่าแก่ประจำจังหวัดอ่างทอง มีห้องเรียนทั้งหมด 56 ห้องเรียน โดยแบ่งเป็นช่วงชั้นเรียนที่ 3 จำนวน 33 ห้องเรียน และช่วงชั้นเรียนที่ 4 จำนวน 33 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 2,349 คน มีครูอาจารย์ จำนวน 110 คน และมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนตระหนักถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยกย่องและสนับสนุนนักเรียนให้มีคุณธรรม โดยยึดหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁵

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นพระภิกษุได้เชื่อว่าเป็นผู้นำทางศาสนา มีหน้าที่ชี้แนะให้พุทธศาสนิกชนทำในสิ่งที่ถูกที่ควร เว้นในสิ่งที่ผิด นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นครูช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน จึงได้พบเห็นปัญหาทางด้านจริยธรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหาการขโมยสิ่งของกันและกัน การพูดจาไม่สุภาพ การพูดโกหก ปัญหาเรื่องชู้สาวในวัยเรียน การทะเลาะชกต่อยกัน การดื่มสุราของมีนเมาและติดยาเสพติดเป็นต้น สาเหตุของปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่ สืบเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามข้อห้าม 5 ประการ หรือศีล 5 ที่ทุกคนจะต้องนำมาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ได้กำหนดจุดประสงค์ไว้ชัดเจนในเรื่องการพัฒนาคุณธรรม จึงเห็นความสำคัญของการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณลักษณะของเยาวชนต่อไป

เยาวชนเป็นหัวใจสำคัญแห่งอนาคต การพัฒนาความเจริญของสังคมซึ่งศูนย์กลางของการพัฒนาคือคน การที่ประเทศจะมีคนดี คนเก่ง จะต้องได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา เยาวชนเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเจริญก้าวหน้าของชาติไทย ไม่ควรต้องเสียงบประมาณให้กับการปราบปรามในสิ่งที่ก่อผลเสียหายแก่ชาติบ้านเมืองและบุคคลในชาติ ผลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางเพื่อในการจัดกิจกรรม โครงการ และแผนการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁶

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวนทั้งสิ้น 33 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 1,371 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้มาโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มจากนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จากจำนวนทั้งหมด 33 ห้องเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 9 ห้องเรียน รวม 360 คน คือ

- 2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 120 คน
- 2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 120 คน
- 2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 120 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาสามารถ แบ่งได้ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลทั่วไป ได้แก่

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 ระดับชั้นที่เรียน
- 3.1.3 อาชีพของบิดา-มารดา
- 3.1.4 การศึกษาของบิดา-มารดา
- 3.1.5 สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา
- 3.1.6 สถานที่พักอาศัยของนักเรียน
- 3.1.7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันของนักเรียน
- 3.1.8 การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน
- 3.1.9 การใช้เวลาว่างในแต่ละวันของนักเรียน
- 3.1.10 ศิล 5 ที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 3.2.1 การรับรู้เกี่ยวกับหลักศีล 5
- 3.2.2 พฤติกรรมการปฏิบัติตามหลักศีล 5
- 3.2.3 แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตามหลักศีล 5

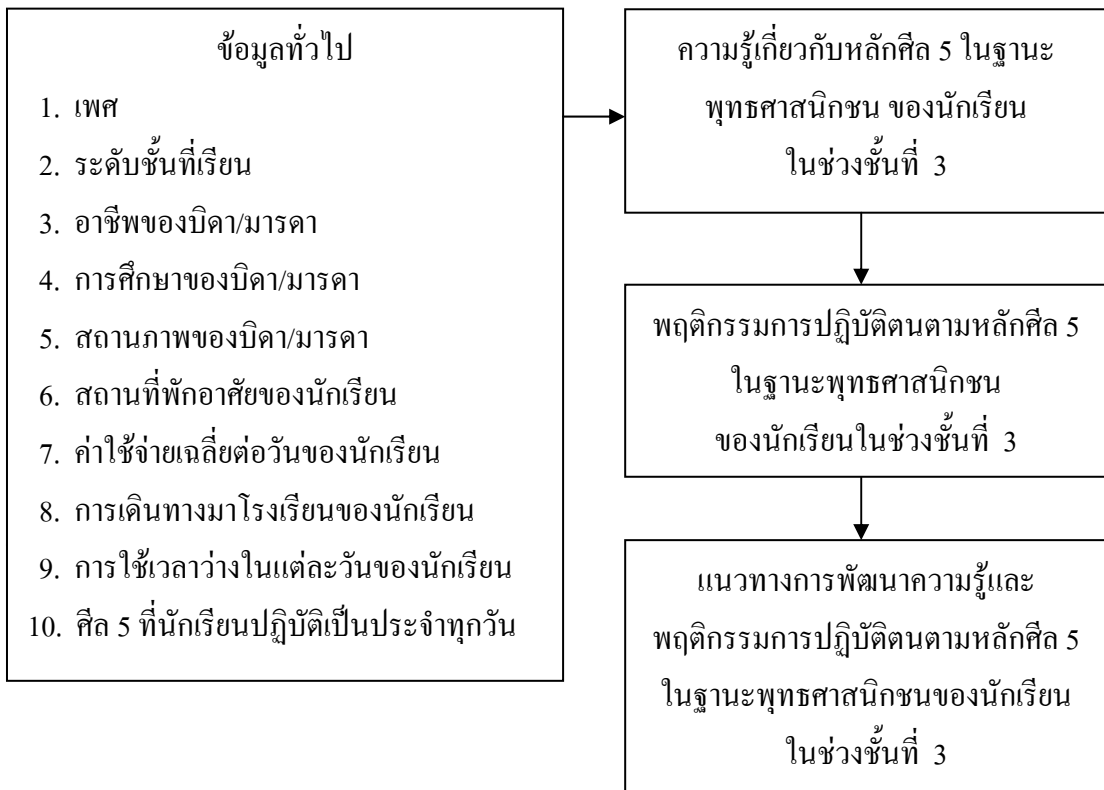
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาจากบทที่ 2 เรื่องแนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ทำให้ผู้ศึกษาคาดว่าหากได้มีการศึกษาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง โดยใช้แบบสอบถามด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จะทำให้ได้แนวทางการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

นิตยสารพิเศษ

1. ความรู้ หมายถึง การรับรู้ข้อเท็จจริง ความจริง กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ซึ่งพฤติกรรมเบื้องต้นของนักเรียนสามารถทำได้ ระลึกได้โดยได้ยิน การมองเห็น การสังเกต หรือจากประสบการณ์

2. พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 หมายถึง การกระทำ การแสดงออกของนักเรียนในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตได้ การงดเว้นจากข้อห้าม ไม่ล่วงละเมิด ในข้อห้าม 5 ประการ ทำให้เป็นปกติ ในการวิจัยนี้ได้กำหนดกรอบการรักษาศีล 5 ไว้ดังนี้

2.1 พึงละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ การทำร้ายร่างกาย การเบียดเบียนทำให้สัตว์ตายหรือได้รับความเจ็บปวดทรมาน เช่น เว้นจากการตบชกหรือฆ่าแมลง เว้นจากการนำสัตว์มีชีวิตมาประกอบอาหาร เว้นจากการทรมานหรือรังแกสัตว์ การทำให้สัตว์ได้รับบาดเจ็บ การกักขัง การทรมาน เล่นสนุก การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย

2.2 พึงละเว้นจากการขโมย คือ การประพฤติสุจริต เช่น เก็บสิ่งของได้แล้วส่งคืนเจ้าของ ไม่หยิบฉวยของผู้อื่นโดยเจ้าของไม่ทราบเมื่อมีโอกาส ไม่หยิบฉวยเงินของพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยไม่ได้รับอนุญาต การไม่สับเปลี่ยนสิ่งของของตนที่ไม่ดีให้กับผู้อื่น

2.3 พึงละเว้นจากการประพฤติผิดในกาม เช่น การไม่ล่วงเกินเพศตรงข้าม ไม่อ่านหนังสือหรือดูภาพซีดี ดีวีดีไปเปลือย ไม่ดูคลิปไปเข้าชมเว็บโป๊ ไม่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

2.4 พึงละเว้นจากการพูดเท็จ เช่น เว้นจากการพูดให้ร้ายผู้อื่น เว้นจากการพูดและพูดทับถมเพื่อน เว้นจากการพูดคำหยาบต่อผู้อื่น การพูดให้เพื่อนทะเลาะกัน ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจเพราะคำพูดเรา

2.5 พึงละเว้นจากการดื่มเครื่องดองของเมา ตลอดจนการทำในสิ่งที่จะทำให้เกิดความมีเมตตาต่อประสาธ อันเป็นผลให้ร่างกายสูญเสียความเป็นปกติ เช่น ดื่มน้ำเมาหรือสุรา ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดบางชนิดเช่น บุหรี่ กัญชา กาว ยาบ้า หรือของมีเมตตาอื่น ๆ

3. พุทธศาสนิกชน หมายถึง คนที่ตกลงใจน้อมรับนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำตัวประจำชีวิต ยินดีที่จะปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา เต็มใจที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมคือ เว้นจากการทำความชั่ว ทำแต่ความดี และทำจิตใจให้หมดจดจากกิเลส ด้วยการบำเพ็ญบุญในพระพุทธศาสนา เช่น ให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาเพื่อขัดเกลา อบรม บ่มเพาะกาย วาจา ใจให้งดงามเรียบร้อย ให้สงบนิ่ง และให้พ้นจากความเศร้าหมองต่างๆ

4. แนวทางการพัฒนา หมายถึง การนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อมาวางแผนในการพัฒนากระบวนการ กิจกรรมหรือ โครงการที่ใช้ในการพัฒนาความรู้ และการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁹

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทอง
ปัทมโรจน์วิทยาคม

5. เพศ หมายถึง เพศชาย เพศหญิง
6. อาชีพของบิดา หมายถึง อาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม ค้าขาย
รับจ้าง และอื่นๆ
7. อาชีพของมารดา หมายถึง อาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม
ค้าขาย รับจ้าง และอื่นๆ
8. การศึกษาของบิดา หมายถึง ไม่ได้เรียน การระดับประถมศึกษา การระดับ
มัธยมศึกษา การศึกษาระดับ ปวช./ ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรี และการศึกษาสูงกว่าระดับ
ปริญญาตรี
9. การศึกษาของมารดา หมายถึง ไม่ได้เรียน การระดับประถมศึกษา การระดับ
มัธยมศึกษา การศึกษาระดับ ปวช./ ปวส. การศึกษาระดับปริญญาตรี และการศึกษาสูงกว่าระดับ
ปริญญาตรี
10. สถานภาพสมรสของบิดามารดา หมายถึง การอยู่ด้วยกัน หย่าร้าง บิดาถึงแก่กรรม
และมารดาถึงแก่กรรม
11. สถานที่พักอาศัยของนักเรียน หมายถึง บิดามารดา ญาติ หอพักหรือบ้านเช่า และอื่นๆ
12. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันของนักเรียน หมายถึง เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองของตนเองต่อ
วัน
13. การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน หมายถึง วิธีการเดินทางจากบ้านมายัง โรงเรียน
14. การใช้เวลาว่างในแต่ละวันของนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่กระทำระหว่างวันนอก
เวลาเรียน
15. ศีล 5 ที่นักเรียนปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนตามศีล
5 ระหว่างวัน
16. ช่วงชั้นเรียนที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่มีสถานภาพเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนอ่างทอง
ปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความรู้ของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

10

2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียนช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง
3. นำข้อมูลที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในฐานะพุทธศาสนิกชนของนักเรียน ช่วงชั้นเรียนที่ 3 โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ให้เหมาะสมต่อไป